

Periodisme Internacional

Codi: 103085
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Santiago Tejedor Calvo

Correu electrònic: Santiago.Tejedor@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Agus Morales Puga

Prerequisits

En ser una assignatura de quart curs, es dona per descomptat que l'estudiant ha de ser capaç d'expressar-se per escrit i oralment en les llengües pròpies, a més a més de dominar els diferents gèneres periodístics. Ha de tenir iniciativa i ha d'estar al corrent dels temes d'actualitat en l'àmbit internacional.

Com que és una assignatura multidisciplinar, s'han de tenir coneixements bàsics de Dret, Història, Demografia, Ciències Polítiques, Economia i Sociologia, entre altre disciplines que s'hauran d'haver estudiat durant els cursos anteriors. Els alumnes que hagin cursat alguna assignatura o especialització en Relacions Internacionals tindran ja una bona base a l'hora d'aplicar al periodisme els principals conceptes.

Caldrà que els estudiants consultin el correu electrònic oficial i l'espai obert al Campus Virtual perquè seran eines de comunicació entre professorat i estudiants al llarg del semestre.

Contextualització de l'assignatura

L'assignatura de Periodisme Internacional ha de donar les eines necessàries -teòriques i pràctiques- als estudiants que s'incorporen a la secció d'internacional d'un diari, ràdio, televisió o nou mitjà, i també als freelance perquè puguin col·locar temes (pitching) i treballar en projectes de llarg recorregut.

El curs donarà també eines a un creixent número de periodistes amb experiència o no en temes internacionals que busquen feina en universitats, ONGs, institucions internacionals o relacions públiques.

Els professors subratllaran els canvis al sector: el funcionament històric i la tasca de les corresponsalies d'una banda, i el nou panorama del periodisme internacional, amb el freelance com a figura central, de l'altra. L'anomenat periodisme de guerra i l'anàlisi dels conflictes seran alguns dels temes fonamentals de l'assignatura. Occident tindrà lloc a l'assignatura, però sobretot s'intentarà donar una visió allunyada de l'eurocentrisme, i centrada en Àfrica, Amèrica Llatina, Àsia i Orient Mitjà, així com en els grans temes del nostre temps.

L'assignatura té un primer tema més teòric, centrat en el periodisme internacional, el context canviant en què els periodistes han de treballar i les eines que poden fer servir. El segon tema tracta el terrorisme i la població refugiada, dos dels grans temes globals del segle XXI, per donar una visió el més panoràmica possible de la situació actual. A partir d'aquí comencen els temes especialitzats geogràficament: Estats Units i Unió Europea, Àsia, Àfrica i Amèrica Llatina. No són exhaustius (això seria impossible en una assignatura tan curta), però sí que es fixen en contextos d'actualitat i en països i situacions significatives que poden ajudar a entendre millor les dinàmiques regionals.

Durant tota l'assignatura es faran diverses pràctiques que permetran als alumnes poder redactar un tema d'internacional en el gènere que se'ls demani i, si s'escau, publicar-lo.

Els alumnes d'aquesta assignatura han de comprendre i analitzar des d'un punt de vista crític els conflictes, les polítiques i els mecanismes d'adopció de decisions en les institucions internacionals. S'han de desterrar actituds d'assumir acríticament allò que afirmen els organismes internacionals, líders polítics o altres mitjans de comunicació.

Els principals objectius que es proposa aquesta assignatura són els següents:

- Assolir els instruments necessaris per desenvolupar la tasca de periodista d'informació internacional.
- Tenir les eines necessàries per abordar la informació internacional.
- Comprendre els canvis que s'han produït en la història i l'evolució del món des de la perspectiva de l'era digital.
- Aprendre a construir relats periodístics en els diferents gèneres sobre temes d'abast internacional.
- Saber aplicar criteris ètics de la professió a relats periodístics internacionals en l'àmbit dels conflictes i en el de les organitzacions internacionals i les ONGs.

Objectius

Objectius de l'aprenentatge

- 1.- Identificar els principals actors i temes internacionals.
- 2.- Conèixer i entendre l'agenda mediàtica dels països i de les organitzacions internacionals.
- 3.- Conèixer el funcionament de la Unió Europea (UE), aprofundir en conflictes a Àfrica i Orient Mitjà i la situació de la població refugiada, i tenir una visió geogràfica equilibrada.
- 4.- Estudiar quina és la feina del corresponsal, la de l'enviat especial i el lligam d'aquesta figura amb la secció corresponent als mitjans pels quals es treballa a premsa, ràdio i televisió.
- 5.- Aprofundir en els gèneres periodístics per poder informar sobre temes internacionals.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
- Demostrar l'esperit crític i autocrític.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Usar una tercera llengua com a forma de treball i expressió professional en els mitjans de comunicació.

Resultats d'aprenentatge

1. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
2. Comunicar en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació la narració periodística especialitzada en informació internacional.
3. Conceptualitzar les teories i les tècniques del periodisme especialitzat.
4. Demostrar consciència ètica i empatia amb l'entorn.
5. Demostrar un coneixement pràctic del periodisme especialitzat
6. Desenvolupar l'esperit crític i autocrític.
7. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
8. Incorporar els principis de la deontologia professional en l'elaboració de narració periodística especialitzada en informació política internacional.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
10. Saber construir textos en una tercera llengua que s'adeqüin a les estructures del llenguatge periodístic i aplicar-les a les diferents especialitats temàtiques informatives.
11. Utilitzar els recursos de comunicació interactiva per processar, elaborar i transmetre informació en l'elaboració d'informació de caràcter especialitzat.

Continguts

TEMA 1: Periodisme internacional

De les corresponsalies al periodisme freelance.

Nous mitjans. Gèneres periodístics per explicar el món: entrevista, reportatge, anàlisi i crònica.

Comunicació, cooperació i ajuda humanitària.

Fotoperiodisme.

TEMA 2: El món al segle XXI

Grans èxodes del segle XXI: població refugiada

D'Al Qaeda a Estat Islàmic

TEMA 3: Estats Units i Unió Europea

Trump i la política exterior nord-americana.

El mur de Mèxic.

Brexit.

Arquitectura de les institucions europees: Comissió Europea, Consell de Ministres, Parlament Europeu.

TEMA 4: Àsia

Xina. La cultura xinesa. El control de la informació a la Xina i al sud-est asiàtic.

L'Índia, gegant polític, econòmic i cultural.

Afganistan i Pakistan: el món després de l'11-S

TEMA 5: Àfrica

Sudan del Sud, el país més jove del món.

TEMA 6: Amèrica Llatina

Cuba, una nova etapa?

Mèxic, el país més perillós del món per exercir el periodisme

Metodologia

Es farà una exposició detallada a l'aula dels continguts teòrics del temari, que és el que permetrà el desenvolupament de la docència pràctica i l'assoliment de les competències definides per aquesta matèria.

Les classes teòriques han de propiciar la reflexió i el debat conjunt, i són un element necessari per a fomentar l'autoaprenentatge dels estudiants.

La docència pràctica permet que l'estudiant valori l'evolució del seu aprenentatge, el situa davant la simulació de casos reals i està complementat amb les consultes de tutories que tenen l'objectiu bàsic de proporcionar orientació formativa, personal i professional, i els treballs de grup.

Per aquesta assignatura, es considera que la part pràctica ha de comptar amb dos tipus d'exercicis. D'una banda, es farà un treball de grup tutoritzat, que es realitzarà fonamentalment en les hores d'estudi de cada estudiant. De l'altra, es duran a terme uns exercicis individuals que es faran a l'aula durant les sessions de pràctiques. Per acabar l'assignatura, es realitzarà un examen per conèixer de quina manera l'estudiant ha assolit el coneixement teòric explicat a classe.

L'assignatura disposarà d'un espai al Campus Virtual on es facilitarà l'accés als estudiants dels materials docents, exercicis i notícies que hom consideri necessari per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques, exposicions de l'estudiant, debat, estudi de casos	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Supervisades			
Tutories individuals i en grup	21	0,84	2, 3, 4, 5, 6, 7, 9
Tipus: Autònomes			
Estudi, realització treballs i prova final	80	3,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en:

1.- 30% Examen. El professorat indicarà quins seran els continguts teòrics que hi entraran, a més del material bibliogràfic triat.

2.- 40% Treball de grup supervisat pels docents. El treball s'explicarà al començament del curs.

3.- 30% 4 pràctiques individuals.

Per aprovar l'assignatura i fer la nota mitjana proporcional, cadascuna de les parts haurà de ser aprovada (mínim 5 punts sobre 10). El resultat serà:

1.- (30%) + 2.- (40%) + 3.- (30%) = 100% nota final de l'assignatura.

Aniran a reavaluació els apartats 1.- i 3.- i es determinarà una nota mínima de 3 punts per anar a la reavaluació en aquests apartats.

La part 2.- no anirà a reavaluació.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen final	20%	2	0,08	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11
Proves individuals	40%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tests d'actualitat	10%	2	0,08	3, 5
Treball en grup	30%	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11

Bibliografia

Aldekoa, Xavier: Hijos del Nilo.

Arce, Alberto: Novato en nota roja.

Arnold, Matthew; LeRiche, Mathew: South Sudan. From Revolution to Independence.

Ayestaran, Mikel; Lobo, Ramón: Guerras de ayer y de hoy. Editado por Revista 5W.

Ayestaran, Mikel: Oriente Medio, Oriente roto.

Barbé, Esther Relaciones Internacionales. Ed. Tecnos 2007

Bergen, Peter: The Osama bin Laden I Know: An Oral History of al Qaeda's Leader.

Budge, I.; Newton, K. La política de la nueva Europa. Akal, 2001.

Burke, Jason: Al Qaeda: The True Story of Radical Islam.

Caparrós, Martín: La crònica.

Carpentier, J.; Lebrun, F. Breve historia de Europa. Madrid: Alianza, 1994.

Colomé, Josep: El gobierno mundial de los expertos. Anagrama 2015

Delors, J. El nuevo concierto europeo. Madrid: Acento, 1993.

G. Prieto, Mónica; Espinosa, Javier: Siria, el país de las almas rotas.

Guerriero, Leila: Zona de obras.

Guha, Ramachandra: India after Gandhi.

Hobsbawm, Eric: Guerra y paz en el siglo XXI.

Izagirre, Ander: Potosí.

Kingsley, Patrick: La nueva odisea.

Longué, Olivier: Huir para vivir.

Martínez, Óscar: Los migrantes que no importan.

McCants, William: The ISIS Apocalypse.

Meredith, Martin: África.

Morales, Agus: No somos refugiados.

Pinker, Steven: The Better Angels of Our Nature.

Rashid, Ahmed: Descent into Chaos.

Rashid, Ahmed: The Taliban.

Revista 5W, número 1: Después de la guerra.

Revista 5W, número 2: Las reglas del mundo.

Rovira, Bru: Áfricas.

Tamames, R. La Unión Europea. Madrid: Alianza Editorial, 1995.

VV.AA. Queremos saber. Cómo y por qué la crisis del periodismo nos afecta a todos. Ed. Debate 2012.

VV.AA.: Making Sense of the Central African Republic

VV.AA.: The Art of Fact: A Historical Anthology of Literary Journalism.

Weiss, Michael; Hassan, Hassan: ISIS: Inside the Army of Terror.

Wood, Graeme: What ISIS Really Wants?
<http://www.theatlantic.com/magazine/archive/2015/03/what-isis-really-wants/384980/>

Woodward, B.: Obama's Wars.

Wright, Lawrence: The Looming Tower: Al Qaeda and the Road to 9/11.

WEBS

Revista 5W	www.revista5w.com
------------	--

Amnistía Internacional	www.amnesty.org
------------------------	--

Banc Mundial	www.worldbank.org
--------------	--

Buscador ONG de más de 130 países	www.idealists.org
-----------------------------------	--

Centre d'Informació del G8	www.g8.toronto.ca
CIA	www.cia.gov
Comité Internacional de la Cruz Roja	www.icrc.org
Consell d'Europa	www.hub.coe.int
Coord. ONG per al Desenvolupament a Espanya	www.conde.org
Fons Monetari Internacional (FMI)	www.imf.org/external/spanish
Foreing Affairs	www.foreignaffairs.com
Fundació Nobel	www.nobelprize.org
Fundación para las Relaciones Internacionales y el Diálogo Exterior (FRIDE)	www.fride.org
Green Peace	www.greenpeace.org
Institute for Security Studies (ISS)	www.iss.europa.eu
Intermón-OXFAM	www.oxfam.org
Lliga Àrab	www.arableagueonline.org
Metges Sense Fronteres	www.msf.org
Moviment dels Països no-Alineats	www.nam.gov.za
Operacions Manteniment Pau Nacions Unides	www.un.org
Organització de Cooperació i Desenvolupament Econòmic (OCDE)	www.oecd.org

Organització de Nacions Unides

www.un.org

Organització d'Estat Americans

www.oas.org

Organització Mundial del Comerç

www.wto.org

Comissió Europea

www.ec.europa.eu

Parlament Europeu

www.europarl.europa.eu

Tribunal Penal Internacional

www.icc-cpi.int

Unió Africana

www.au.int
